

El Museu d'Art de Girona presenta l'exposició “Un altre Art. Informalisme a Catalunya, 1956-1966”, una extensa i singular revisió sobre el moviment informalista

- **L'exposició està dedicada a un dels moviments artístics de postguerra amb més adeptes a Catalunya**
- **La mostra estableix la revisió més extensa feta fins al moment sobre el corrent informalista a Catalunya, amb més de 60 obres de 41 artistes, homes i dones, molts d'ells poc exposats o reconeguts en el gruix d'aquest moviment.**
- **L'exposició se suma a les commemoracions del centenari del naixement d'Antoni Tàpies, així com de Ràfols-Casamada, Romà Vallès i Evarist Vallès.**

El Museu d'Art de Girona presenta divendres 27 d'octubre a les 18 h la mostra «[Un altre art. Informalisme a Catalunya, 1956-1966](#)», comissariada per Joan Gil Gregorio i Conxita Oliver. L'exposició, que obrirà les portes coincidint amb l'inici de les Fires de Girona d'enguany i es podrà visitar fins a l'abril de 2024, estableix la revisió més extensa feta fins ara sobre el corrent artístic informalista al nostre país i incorpora artistes —sobretot dones— poc exposats o reconeguts dins el gruix de l'Informalisme català. Alhora, dedica un espai a l'historiador i crític Juan-Eduardo Cirlot (Barcelona, 1916-1973), un dels defensors més acèrrims d'aquest moviment. També fa un reconeixement especial als artistes Albert Ràfols-Casamada, Romà Vallès, Evarist Vallès i Antoni Tàpies, dels quals enguany es commemora el centenari del naixement.

Una exposició que vol reivindicar tota una generació d'artistes que va tenir una indiscutible transcendència històrica, perquè se la situï al lloc que mereix en la historiografia de l'art català contemporani i perquè sigui present com pertoca en els discursos expositius dels museus nacionals.

L'exposició gironina presenta més de seixanta obres de quaranta-un artistes catalans, reunides en poc més de 400 m² d'exposició, que permeten endinsar-se en aquests deu anys prolífics i cabdals de l'art català contemporani. Una exposició que ofereix la possibilitat de comprendre les diferents tendències dins el moviment, de significar noms d'artistes poc reconeguts i de retre homenatge a artistes que enguany celebren centenari, a banda d'experimentar la força de l'expressió, del gest, de la matèria i de l'espai de l'art informalista.

El recorregut s'inicia amb una primera introducció de context: un ampli mosaic documental que dibuixa un mapa de les accions i exposicions més significatives del moviment a Amèrica, Europa, Espanya i Catalunya. Tot seguit s'ordena la mostra en cinc àmbits conceptuals. El primer àmbit està dedicat als artistes Albert Ràfols-Casamada, Romà Vallès, Evarist Vallès i Antoni Tàpies, dels quals enguany se celebra

el centenari del naixement. El segon està destinat a les artistes informalistes, amb obra de Magda Ferrer, Elena Paredes, Amèlia Riera, Conxa Sisquella, Anita Solà d'Imbert i Maria Assumpció Raventós; una selecció d'obres que demostra la força i potència creativa de les artistes, malgrat les dificultats que van patir per a professionalitzar-se i quedar moltes d'elles relegades a l'oblit.

La resta d'àmbits s'agrupen segons la tendència: la pintura gestual o d'acció caracteritzada per obres de pinzellades enèrgiques i expressives, amb obres de Teodoro Asensio, Eduard Alcoy, Joan Hernández Pijuan o Enric Planasdurà, entre d'altres; la pintura matèrica, de la qual a Catalunya Tàpies n'és el representant més significatiu, a més de figures com Daniel Argimon, Modest Cuixart, Josep Guinovart, i molts d'altres artistes que quedaran seduïts per les gruixàries i les textures; el *tachisme*, amb propostes de Joan-Josep Tharrats i August Puig; l'espacialisme, que ofereix una concepció inèdita de la noció tradicional d'espai amb diversitat de propostes com ara les d'Agustí Español Viñas, Norman Narotzky o Lluís Bosch, que experimenten amb camps cromàtics o Carles Planell, que perfora i forada les teles, igual que Joan Furriols, que ho fa amb planxes metàl·liques.

Dins l'exposició encara s'hi troben altres àmbits singulars. Un reservat pel grup *0 Figura*, nom adoptat pel col·lectiu format per Joan Claret, Joan Hernández Pijuan, Joan-Josep Tharrats, Josep Maria Subirachs, Joan Vilacasas i el crític d'art Rafael Santos Torroella, actiu entre 1960 i 1963; un espai dedicat a Antoni Tàpies, un dels introductors del moviment i el pintor informalista més paradigmàtic pel que fa a la seva evolució posterior al voltant de la matèria, del qual enguany s'inicia la commemoració del centenari del seu naixement, que es perllongarà al llarg del 2024; i encara un espai final dedicat a Juan-Eduardo Cirlot, un dels teòrics i crítics d'art més destacats del seu moment vinculat a la revista *Correo de las Artes*, la més avantguardista i una de les que va fer més difusió dels artistes revelació, no solament catalans sinó també de l'àmbit nacional i internacional.

Cal destacar l'acurada selecció de les obres presents a la mosta, la majoria d'elles procedents de col·leccions particulars – si bé moltes havien format part de la col·lecció del galerista barceloní d'origen francès, René Metras – però també amb obres procedents d'entitats privades com la Fundació Bassat, o de museus catalans, com el MACBA, la Fundació Tàpies, el Museu Morera de Lleida o la Biblioteca Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú.

Una nova adquisició a l'exposició

L'exposició incorpora i presenta al públic una obra de nova adquisició comprada per la Generalitat de Catalunya, a petició del Museu d'Art de Girona, a través del recentment creat *Pla Nacional d'adquisicions d'obres d'art de la postguerra i segona avantguarda*, constituït amb la intenció d'incorporar obres d'art contemporani històric d'artistes del període comprès especialment entre els anys 1940 i 1980 als museus catalans. Es tracta de la pintura de Norman Narotzky *Paisatge cremat* (oli sobre tela, 130 x 162 cm) datada

del 1960, procedent de la col·lecció del mateix artista. Narotzky, americà de naixement i català de convicció, passà l'estiu de 1955 pintant a Cadaqués. Tres anys més tard, i després de diferents viatges per Europa, va fixar definitivament la seva residència a Barcelona, alternant-la amb estades a Nova York i Cadaqués, on encara passa llargues temporades. L'obra és una de les poques que es conserven del període informalista de l'artista, que va esdevenir pont entre els corrents internacionals de la pintura, especialment entre l'expressionisme americà i l'art català del moment.

Un altre art a Girona

L'informalisme és un dels moviments més rellevants que ha tingut Catalunya en la segona meitat del segle XX pel que va significar de llibertat creativa i de ruptura amb la limitació representativa imposada en el context del franquisme a Espanya. Com a tendència artística, va sorgir a Europa un cop acabada la Segona Guerra Mundial i va ser definida amb conceptes com *art-autre* o *art informel*, encunyats pel crític d'art francès Michel Tapié, el 1951, per reivindicar un «art diferent». Un art que renunciava a l'organització compositiva i a tot allò que fos elaboració racional, i que apostava per obres que no representessin res, sinó que fossin manifestacions plàstiques amb valor propi. Un art personal i introspectiu, que responia al panorama desolador que envaïa l'Europa de postguerra i que es va desplegar en un ampli ventall de varietats pictòriques —matèrica, tachista, signicogestual i espacialista— que van dominar el panorama artístic europeu, i català, al llarg dels anys cinquanta i seixanta.

A Catalunya, l'informalisme hi va arribar més tard. Serà al llarg de la dècada de 1956-1966 quan més seguidors catalans experimentaran amb aquestes noves vies d'expressió. Molts d'ells havien viatjat a París, alguns com Tàpies, Cuixart, August Puig, Ràfols-Casamada, Guinovart, Jordi Curós o Subirachs becats pel Cercle Maillol de l'Institut Francès. Allà van connectar amb els nous postulats artístics. Però un dels fets més determinants va ser *Otro arte*, exposició internacional de pintura i escultura que va presentar la Sala Gaspar de Barcelona el 1957, en la qual es van poder veure les propostes internacionals més innovadores. Les novetats que arriben del món captiven els artistes catalans, i les tendències informalistes impacten amb força en molts d'ells. Alhora, a mesura que el règim franquista s'obre a la política internacional, s'apadrinarà l'avantguarda artística com a símbol de canvi tant estètic com cultural.

Catàleg, visites guiades, taules rodones i activitats

Paral·lelament a l'exposició s'han organitzat un seguit d'activitats complementàries al voltant de la mostra, que s'esdevindran al llarg dels mesos d'obertura, entre novembre de 2023 i març de 2024, tals com tallers familiars i visites comentades amb els comissaris, la primera de les quals serà el pròxim dissabte 11 de novembre a les 11.30h.

Com a complement de tota la mostra s'ha editat un catàleg amb estudis de Lourdes Cirlot, Àlex Mitrani, i dels comissaris Joan Gil Gregorio i Conxita Oliver, així com la catalogació de totes les obres de l'exposició, amb una àmplia fitxa comentada, un resum biogràfic dels artistes i el recull de la nombrosa documentació exposada. El catàleg es

presentarà a inicis del 2024, en el context d'una taula rodona organitzada amb els autors del catàleg, que porta per títol «Una conversa informal. Un altre art a debat».